

Advokat hade brustit vad gäller att vidta erforderliga åtgärder inför sin medverkan vid inspelning av musikvideo. Uttalande.

Bakgrund

På advokatbyrå III:s Instagramkonto publicerades en bild med tillhörande inlägg. Bilden var ett gruppfoto. Det tillhörande inlägget löd ”advokatbyrå I, II och III agerar statister i stjärnskottet X:s nya musikvideo”.

Musikvideon har senare publicerats på youtube och advokat X har identifierats som en av dem som medverkat vid inspelningen. Videon är hänförlig till artisten X:s låt ”Superstar”, med följande text.

Whoo, whoo, whoo, whoo!

Produkten är bättre, de bakk dialekten
Vi ökar procenten (Ökar den)
Pass på semester, vi släpper biljetter
Mitt namn i arresten, håll käften i rätten (Håll käften)
Hänger med kretsen, jag visar på resten (Okej)
Slaktar på beaten, är bekväm
Jag knullar shunon ... för han vet att hon är fan
Jag äger min domän, modernare, modern
Ger henne vad som krävs, shit, hon sprutade, fontän
Inte hobby, det jobb, representerar min block
Stora brott vi begått, kammatt in stora belopp
Samma som ger mig streams, samma som ger mig hat
De sätter på låten, ”Bror, vänta, chill, spola tillbaks”
De vill veta vilken gun jag håller, repparn köpte japp, min brolle
Nya kalle, aldrig [?], har för mycket cash, min ålder
Köper ny på arm, en rolle, Moncler, den tar hand om stormen
Gunnen, den gör ljud, här vi följer fucking inga normer

Kan bli, boy, jag är, vill bli en motherfucking superstar
Ingen har min stil, mittenfingret till polis
Ett geni, rappar stabilt (Einstein)
När man sitter här på toppen, man kan bara titta ner
De vill hellre se mig locked up än att se mig pop up
Det här är för familjen, Platina splittar kakan
Ingen här kan fucka med mig, vi gör det som det ingenting

Cirkel av bossar, pussy, går mot oss, blir krossade
Här livet, det kostar, varje dag är en risk att torska (Torska)
Har svårt att bli impad (Svårt), brukar bli fimpad
Skjutar utan att blinka (Pah)
Bjuder upp, vi kan linka sen
Taggar, undviker finkan
Jalla, springa får [?] i fickan
Gör nåt fel, här du kan bli skickad
Den här delen av stan är skitzad (Den är skitz)
Brott lönar, jagar min föda
Du vill ta det jag förtjänar, huh, över min döda
Det du tjänar om året, det vad jag tjänar på lördag (Tjänar)
Håller mig belönad (Bäng), ögonen röda (Bäng)
Fansen är berörda, kolla beaten jag mörda (Kolla)

Behöver inte smöra, kolla, rymmen är sköna (Slakta den)
Independet, vi har klarat oss själva
Jag har stått på mina egna sens jag var typ elva
Jag ska hämta massa pengar till mina föräldrar (Yeah)
Intalade mitt inre att inget ska ändrats (x, hör du mig eller?)

Kan bli, boy, jag är, vill bli en motherfucking superstar
Ingen har min stil, mittenfingret till polis
Ett geni, rappar stabilt (Einstein)
När man sitter här på toppen, man kan bara titta ner
De vill hellre se mig locked up än att se mig pop up
Det här är för familjen, Platina splittar kakan
Ingen här kan fucka med mig, vi gör det som det ingenting

(Whoo, whoo, whoo, whoo!)
Jag har en massa kulor och en bag med guns, jag passar den till bröderna
Jag har en massa huvudverk och grisarna, de cirkulerar hörnorna
(Whoo, whoo, whoo, whoo!)
(Whoo, whoo, whoo, whoo!)
(Whoo, whoo, whoo, whoo!)

Advokatens yttrande

A har i yttrande, som kom in den 17 mars 2020, anfört bl.a. följande.

Han kan inte förväntas kommentera eller på annat sätt yttra sig över ett Instagraminlägg på annan advokatbyrås (advokatbyrå III:s) Instagramkonto. Men han kan konstatera att han finns på bilden ifråga.

Vad gäller videon har han inte medverkat i delar när det gäller frågeställningar inför, under och efter det att musikvideon ifråga har planerats, förberetts eller i den efterföljande redigeringen av musikvideon. Han har inte heller medverkat i arbetet med planering, inspelning eller produktion.

Han har dock medverkat som statist i den del av musikvideon som spelats in i en rättssal i tingsrätten. Då i just rollen som statist (han sitter i rättssalen på den plats som typiskt sett används av en nämndeman som nummer två räknat från vänster).

Han fick frågan om att delta som statist i musikvideon ifråga av en privat vän (i och för sig tillika kollega vid advokatbyrån) viss tid innan inspelningen. I dagsläget kan han inte säga exakt när denna fråga ställdes. Han tackade ja till att medverka som statist vid inspelningen efter att det samtidigt erhållits besked om vilken artist det var fråga om (X – en av Sveriges största musikartister alla kategorier såväl när det kommer till antalet spelningar som när det gäller erhållna priser vid etablerade musikgalor i Sverige). Han uppfattade såväl då som även i efterhand att rollen som statist knappast var att hänföra till någon advokatverksamhet i sig.

När det gäller de omständigheter och kontakter som förevarit omkring hans privata vän tillika kollegans kontakter med såväl artist som tingsrätt när det gäller bokning av

rättegångssal för inspelningen av musikvideon har detta redan i ett tidigare skede – såvitt han förstått saken – varit föremål för Advokatsamfundets disciplinära prövning. Dessa omständigheter och kontakter inbegriper inte honom. Samma sak gäller själva arrangemanget i rättsalen under inspelningen av musikvideon. Även detta har belysts i tidigare disciplinärenden. Det hänvisas därför till dessa. Han har inte heller haft någon del i dessa arrangemang och kan därför inte svara för dessa delar.

Han hade inte tagit del av någon förhandsinformation om vare sig text, musik eller innehåll inför det att han anlände till inspelningsplatsen, rättsalen. Det enda han tagit del av var att det var artisten X. Såvitt han då förstod saken var det fråga om en vid inspelningstidpunkten ännu ej utgiven låt. Väl i rättsalen har han inte heller tagit del av något manus eller liknande. Han har endast erhållit beskedet att han kunnat inta den plats i rättsalen under inspelningen av musikvideon som han därefter suttit still på under inspelningens gång. Detta då han var just en statist och inte någon producent, artist eller på annat sätt delaktig i management omkring artisten/artisterna. Som statist har man inte något eget inflytande över produktionen såsom han då och även alltså uppfattar saken.

Han har därefter suttit på den aktuella platsen i rättsalen under inspelningen just som en statist. Han har inte gjort några gester eller muntliga uttryck utan suttit på platsen i rollen som statist. Såvitt han uppfattat saken har inte en statist i en produktion någon möjlighet eller för den sakens skull någon skyldighet att aktivt ingripa i produktionen och påverka innehållet i sig. Han uppfattade inte på något sätt att han skulle ha haft någon roll av att vara kontrollant i det som skedde i rättsalen. Såvitt han då förstod saken var rättsalen bokad av artisten/artistens bolag i förhållande till tingsrätten och därvid även att tingsrätten erhållit besked redan i samband med bokningen om att det var fråga om en inspelning av en musikvideo i en rättsal. Han noterade under inspelningens gång att tingsrätten hade egen ordningsvakt (två olika ordningsvakter som bytte av varandra) på plats i salen under hela inspelningen och attamerateam/produktionsbolag/artister hade löpande kontakt sinsemellan omkring hur och vad som skulle spelas in i rättsalen. I dessa delar har han inte haft någon som helst del. Som en följd av det kan han inte svara för vilka scener som spelades in i rättsalen, vad artisterna gör eller inte gör i rättsalen eller hur det är filmat i rättsalen. Han kan dock såhär i efterhand notera att tingsrättens egen ordningsvaktspersonal som närvarade i salen under hela inspelningen inte vid något tillfälle såsom han uppfattade saken protesterade mot något i den inspelning som ägde rum. Det han kan svara för är sitt eget agerande i rättsalen – vilket är att han sitter på den plats i salen som tidigare nämnts och att han inte givit ifrån sig några gester, uttryck eller liknande.

Han uppfattade, i vart fall när inspelningen gjordes, det inte som att han var där som statist i sin egenskap av advokat utan snarare som privatperson vilket bland annat belyses genom att inpasseringskontrollen vid tingsrätten behövde passeras vid tillfället.

Han har dock såhär i efterhand – uppfattat att Advokatsamfundet bedömt att det rört sig om advokatverksamhet. Han kan dock alltså vara av uppfattningen att de bedömningar som gjorts i de tidigare disciplinavgörandena inte med nödvändighet i hans fall behöver medföra att det ska bedömas som att hans medverkan som statist ska anses ligga inom advokatverksamheten. Han har inte varit delaktig i någon bokning av lokal eller för den sakens skull haft något att göra med något som skulle betecknas som att han skulle ha marknadsfört sin medverkan som statist i advokatverksamheten.

För det fall att en medverkan som statist i en produktion skulle innebära något slags totalt ansvar för samtligt innehåll i produktionen torde ansvaret och följderna kunna komma att bli långtgående ur advokatetikens synvinkel.

Han kunde inte sluta sig till att en viss textrad eller ett visst ord skulle komma att placeras i ett visst skede i inspelningen. Den slutliga musiken kunde heller inte identifieras vid en viss given tidpunkt då det inte var fråga om en sådan ljudnivå under inspelningen att det var möjligt att uppfatta.

Det är fråga om en kulturyttring. Historiskt har förekommit biträdande jurister och advokater som uppträtt som författare vid sidan av sitt advokatycke och som bland annat har skrivit kriminalromaner innehållandes skildringar av grov kriminalitet och annan social problematik såsom vapen och droger utan att Advokatsamfundet, såvitt han vet, ingripit advokatiskt mot dessa kulturyttringar. I ljuset av det framstår detta ärende som närmast unikt för det fall att Advokatsamfundets disciplinnämnd skulle komma att pröva ärendet då det rör ett verk på kulturens område. Han har svårt att se varför denna kulturyttring – en musikvideo med artisten X och Y – ska särbehandlas.

I ljuset av hans närmast obefintliga möjlighet (mer än att sitta på den stol i rättssalen under inspelningen ifråga såsom tidigare nämnts) att påverka innehållet i kulturyttringen har han svårt att se att hans medverkan som statist i en av Sveriges största artisters inspelning av en musikvideo skulle vara ett brott mot advokatetiken.

Han har på intet sätt marknadsfört eller på annat sätt sökt offentliggöra att han gjort denna statistroll i egenskap av advokat eller för den sakens skull på något sätt försökt att skaffa sig någon form av favör eller publicitet som advokat utifrån medverkan som statist.

Produktionen i den musikvideo som slutligen offentliggjorts har ”blurrat” samtliga medverkande med undantag för de två artisterna (något som han som statist givetvis inte har haft någon inverkan på). Vid en utomståendes betraktelse av den offentliggjorda musikvideon kan man på goda grunder således ifrågasätta om det ens är möjligt att se att den person som bevisligen är han är en advokat.

Då han inte kan se att han som statist under inspelningen har gjort något olämpligt kan han inte se att han skulle ha begått någon advokatetisk överträdelse. Att delta som statist kan inte i ljuset av vad hans medverkan som statist har bestått av i anses strida mot god advokatsed.

Ärendets handläggning

Vid sammanträde den 16 april 2020 beslutade Advokatsamfundets styrelse att ta upp ett disciplinärende mot A. A har därefter beretts tillfälle att slutföra sin talan och har i yttrande, som kom in den 28 april 2020, anfört att han inte har något ytterligare att tillägga i ärendet.

Nämndens bedömning och beslut

Vid en samlad bedömning av vad som förekommit konstaterar nämnden att A:s deltagande måste anses ha haft sådant samband med advokatverksamhet att ärendet när det gäller hans medverkan vid inspelningen får prövas mot reglerna om god advokatsed.

En advokat ska uppträda sakligt och korrekt samt så att förtroendet för advokatkåren upprätthålls. Det är därför viktigt att en advokat inför sitt deltagande i olika sammanhang tar reda på information om och överväger lämpligheten av ett eventuellt deltagande.

Enligt vad A uppgett, har han inte tagit del av den aktuella texten i förväg och inte heller uppfattat textens innehåll vid inspelningen. Han har vidare uppgett att han inte heller medverkat vid färdigställande av den färdiga produkten. Nämnden har inte anledning att ifrågasätta dessa uppgifter.

Enligt nämndens mening har A likväl brutit vad gäller att vidta erforderliga åtgärder inför sin medverkan, såsom exempelvis närmare ha undersökt vad videoinspelningen skulle komma att handla om och hur den skulle komma att användas. Utöver detta uttalande föranleder ärendet ingen vidare åtgärd.